

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економічної теорії, маркетингу та економічної
кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ
Викладач 	Юрій Бондарчук, Кандидат історичних наук, доцент кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики
Контактний тел.	+38(098) 818 00 52
E-mail:	Yurabon71@Gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 18 годин, практичні заняття – 18 годин, самостійна робота – 84 годин. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Базові знання з правознавства, підприємницького права, економічної теорії, мікро та макроекономіки.

1. Мета і завдання дисципліни

Мета навчальної дисципліни — здобути всебічні знання у сфері захисту прав споживачів і навчитися аналізувати законодавство, що сприятиме, по-перше, глибокому розумінню не тільки прав підприємців, які здійснюють свою діяльність у сфері виробництва, купівлі-продажу товарів, надання послуг і виконання робіт, а й необхідності дотримання норм законодавства, знання правових наслідків, які настають за його порушення, що зумовить їхню правомірну поведінку. По-друге, її вивчення має сприяти отриманню знань студентами прав як потенційних споживачів і захисту їхніх прав відповідно до тих норм законодавства, що захищають їхні інтереси від певних негативних проявів порушень права господарюючими суб'єктами. Метою курсу “Захист прав споживачів” є вивчення ситуації у сфері захисту прав споживачів, організація цілісної системи контролю за якістю та безпечністю товарів на всьому шляху товаропросування від виробника до споживача, при наданні послуг

Завдання дисципліни полягає в аналізі чинного законодавства у сфері захисту прав споживачів, практиці його застосування, узагальненні поглядів учених-юристів, спрямованих на удосконалення правової системи відповідно до основних засад, визначених міжнародно-правовими документами, та забезпеченні ефективного регулювання цих процесів з боку держави. **Завдання:** формування знань і практичних навичок, їх застосування під час вирішення конкретних ситуаційних завдань на реальних прикладах виявлених порушень основних прав споживачів.

Виходячи з положень компетентнісного підходу, метою та результатом навчання ЗПС є правова **предметна компетентність**, під якою розуміємо інтегровану здатність особистості студента цілісно реалізувати на практиці у різних контекстах життя та діяльності правові знання, відповідні уміння й навички, цінності, ставлення, досвід специфічної діяльності, пов'язаної із засвоєнням, розумінням і застосуванням знань, набутий студентами у процесі навчання ЗПС. Її результативними показниками є правові предметні **компетенції** (когнітивна, практично-поведінкова та аксіологічна (ціннісно-мотиваційна)). Кожна з них – це сукупність знань, умінь, навичок, характерних рис, набутих студентами у межах засвоєння змісту правознавства як навчального предмета, необхідних їм для виконання певних дій з метою розв'язання проблем, задач, ситуацій згідно з приписами чинного права.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні поняття у сфері захисту прав споживачів;
- відповідальність, яка настає за порушення норм чинного законодавства;
- перелік основних нормативно-правових актів, у яких закріплені основні

норми, які регулюють дані відносини.

Вміти: – користуватися науковою літературою в процесі підготовки до семінарського заняття;

– логічно та доказово усно викласти матеріал, відповісти на поставлені запитання;

– застосовувати норми права до відповідних правовідносин, які вони регулюють;

– аналізувати конкретні життєві ситуації, які виникають при реалізації споживачами своїх прав та інтересів;

– аналізувати права та обов'язки суб'єктів правовідносин у конкретних ситуаціях.

Бути ознайомленими :

– з основними нормативно-правовими актами у сфері захисту прав споживачів;

– з положеннями ЗУ «Про захист прав споживачів».

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Правові основи захисту прав споживачів.

Тема 2. Історія розвитку руху та керівні принципи захисту прав споживачів.

Тема 3. Державний контроль за дотриманням законодавства про захист прав споживачів.

Тема 3. Державний контроль за дотриманням законодавства про захист прав споживачів.

Тема 4. Реалізація прав споживачів в межах виконання окремих договірних зобов'язань.

Тема 6. Правові гарантії забезпечення належної якості товарів.

Тема 5. Правила торговельного, побутового та інших видів обслуговування.

Тема 6. Правові гарантії забезпечення належної якості товарів.

Тема 7. Правові засади забезпечення якості та безпеки харчових продуктів і продовольчої сировини.

Тема 8. Стандартизація і сертифікація.

Тема 9. Механізм захисту прав споживачів.

Тема 10. Відповідальність за порушення прав споживачів.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Методичний посібник з вивчення дисципліни "Захист прав споживачів". / Бондарчук Ю.П.- Кропивницький, 2018.- 128 с.
2. Законодавство України у сфері захисту прав споживачів [Текст] : зб. норм.-прав. актів / [уклад.: Резворович К. Р. та ін.] ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. - Дніпро : Біла К. О. [вид.], 2019. - 483 с.
3. Конституція України // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/para4202> (дата звернення: 20.08.2022).
4. Цивільний кодекс України // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/para4202> (дата звернення: 20.08.2022).
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/para4202> (дата звернення: 20.08.2022).
6. Кримінальний кодекс України // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/para4202> (дата звернення: 20.08.2022).
7. Господарський кодекс України // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/para4202> (дата звернення: 20.08.2022).
8. Про захист прав // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/para4202> (дата звернення: 20.08.2022).
9. Про схвалення Концепції Державної цільової програми захисту прав споживачів на 2008-2011 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9.04.2008 р. № 649-р.

- 10.- Про затвердження плану окремих заходів щодо забезпечення захисту прав споживачів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8.08.2007 р. №618-р.
- 11.Фурса С.Я., Кармаза О.О. Основи споживчих знань. Захист прав споживачів : судова та адвокатська практика: Науково-практичний посібник/за ред.доктора юрид.наук, проф. С.Я.Фурси. – К. Видавець Фурса С.Я :КНТ, 2015. – 704с. – (Серія «Цивілістика»).
- 12.Науково-практичний коментар Закону України «Про захист прав споживачів». Станом на 5.09.2013р. / Антуха Г.Г., Афанасьєв Д.І., Дяков В.В. та ін. – К.: Видавничий дім «Професіонал», 2014.- 388с.
- 13.Сапожник Д. Захист прав споживачів [Текст] : навч. посіб. / Сапожник Д. І. ; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2021. - 219 с. : табл. - Бібліогр.: с. 176-184.
- 14.Зверєва О.В. Захист прав споживачів. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 192с.
- 15.Дудла І.О. Захист прав споживачів. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 448с.
- 16.Салухіна Н.Г. Захист прав споживачів. – К.: МАУП, 2007. – 382с.
- 17.Іваненко Л.М. Правове регулювання захисту прав споживачів: навч. посіб. / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К., 2017. — 258 с.
- 18.Селезнев В.В. Как защищать свои права потребителя. - Х.; Одиссей, 2020. – 496с.
- 19.Іваненко Л. Язвінська О. Захист прав споживачів. Навч. Посібник.- К.: Юрінком Інтер, 2014.- 496 с.

Допоміжна

1. Яновицька, Галина Богданівна. Цивільно-правові засоби захисту прав споживачів в Україні [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Яновицька Галина Богданівна ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Львів, 2021. - 32 с.
2. Станкова, Ірина Михайлівна. Цивільно-правове регулювання захисту прав споживачів у сфері надання послуг [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Станкова Ірина Михайлівна ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Одеса, 2021. - 20 с.
3. Юридичні клініки на захисті прав споживачів фінансових послуг: судова практика і навички консультування (про консультування очима клініцистів) [Текст] : [навч.-практ. посіб.] / [Кравченко Н. Г. та ін.] ; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Ф-т правн. наук, Навч. лаб. "Правн. клініка". - Київ : Пульсари, 2020. - 134 с.
4. Менів, Любов Дмитрівна. Цивільно-правовий захист прав споживачів [Текст] : практикум / Л. Д. Менів ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. - 161 с. - Бібліогр.: с. 141-161.
5. Ткачук, Олег Миколайович. Закон України "Про захист прав споживачів": постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду України

- (практика 2011-2018 років) [Текст] / О. М. Ткачук ; Україна. Верховний Суд. - Харків : Право, 2019. - 198 с.
6. Крегул, Юрій Іванович Захист прав споживачів фінансових послуг [Текст] : монографія / Ю. І. Крегул, О. Ю. Радченко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. - 263 с.
  7. Яновицька, Галина Богданівна. Цивільно-правові засоби захисту прав споживачів в Україні [Текст] : монографія / Г. Б. Яновицька. - Львів : Растр-7, 2018. - 398, [1] с. - Бібліогр.: с. 361-398.
  8. Ільченко, Ганна Олександрівна. Захист прав споживачів страхових послуг [Текст] : монографія / Г. О. Ільченко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. - 183 с. - Бібліогр.: с. 158-183.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет з статистики України
2. <http://www.me.gov.ua> – Міністерство економіки
3. <http://www.liga.net.com.ua> – ЛігаБизнесІнформ
4. <http://www.niss.gov.ua> – Національний інститут стратегічних досліджень
5. <http://www.cpsr.org.ua> – Центр перспективних соціальних досліджень
6. Дистанційна освіта ЦНТУ : Web-сайт. – Електрон. дані та прогр. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. URL:<http://moodle.kntu.kr.ua>.
7. Національна бібліотека України імені Вернадського, Київ. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
8. Офіційний портал Верховної Ради України URL: <http://iportal.rada.gov.ua/>
9. Репозитарій Центральноукраїнського національного технічного: Web-сайт. Електрон. дані та прогр. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua>.
10. Урядовий портал URL.: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
11. Українські підручники он-лайн URL: <http://pidruchniki.ws/#>.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики, Протокол №1 від «15» серпня 2022 р.